

Monahismul

În regiunea Iudeei în care a trăit Sfântul Ioan Botezătorul monahismul a ajuns la cea mai înaltă culme duhovnicească. Pustia aspră și neprietenoasă în care a trăit și și-a desfășurat activitatea Domnul nostru Iisus Hristos a fost ținta multor monahi din toate părțile lumii, care au ales rugăciunea și pustnicia ca scop al vieții lor.

Izvoarele istoriei bisericești arată că regiunea Palestinei a fost un pol de atracție pentru mulți monahi. În special trei regiuni au fost ținta alegerii miilor de sihăstri: Lacul Tiberiadei și regiunea din jur, locurile dimprejurul Ierusalimului și Betleemului și pustia Iudeei cu valea Iordanului în partea de nord. Lucrarea de organizare a monahismului este legată de cei mai importanți reprezentanți ai viețuirii ascetice: Sfântul Hariton, Sfântul Eftimie, Sfântul Teodosie și Sfântul Sava.

Sfântul Hariton, unul dintre primii monahi care au venit în pustia Iudeei, este cel care a introdus aici monahismul lavreotic. Lavra, care înseamnă „drum strâmt”, este guvernată de anumite rânduieli și canoane, dar, în același timp, îngăduie membrilor obștii, libertatea de a lua hotărâri și de a-și alege modul de viețuire. Era alcătuită dintr-un grup mic de monahi care trăiau fiecare separat în peșteri și se adunau în fiecare duminică în biserica principală.

Sfântul Eftimie a perfecționat monahismul lavreotic și l-a instituit ca mod de viețuire. În 429 a inaugurat marea sa Lavră, în partea de est a Ierusalimului.

Sfântul Teodosie este întemeietorul monahismului chinovitic. În chinovie se impune ca monahii să mănânce, să se roage și, în general, să-și ducă viața potrivit unor rânduieli și canoane comune. Aici se împreună nevoința duhovnicească cu cea trupească, ambele fiind supuse unor rânduieli stricte.

În timpul egumeniei Sfântului Sava monahismul a cunoscut cea mai mare înflorire. El a organizat viața monahală într-un mod unic, care îmbină cele trei feluri de viețuire: cea ascetică, cea lavreotică și cea

chinovitică. A perfecționat cele trei feluri de viață monahală și le-a pus în ordine. Potrivit Sfântului Sava, cele trei feluri de viață monahală corespund celor trei trepte care duc la mântuire.